

ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชุมชน

ว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๔) (ฅ) และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษ ตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการสภาการสาธารณสุขชุมชนจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาการสาธารณสุขชุมชนว่าด้วยข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“การบำบัดโรคเบื้องต้น” หมายความว่า การตรวจประเมินอาการเจ็บป่วยและการบำบัดเบื้องต้น เพื่อแก้ปัญหาการเจ็บป่วย การบาดเจ็บ การบรรเทาความรุนแรงหรืออาการของโรค ให้ผู้ป่วยพ้นจาก ภาวะการเจ็บป่วยหรือภาวะวิกฤต

“ภาวะวิกฤต” หมายความว่า การเจ็บป่วยที่มีความรุนแรงถึงขั้นที่อาจทำให้ผู้ป่วยถึงแก่ชีวิต หรือพิการได้

“การตรวจประเมินอาการเจ็บป่วย” หมายความว่า การประเมินสภาพผู้ป่วยเบื้องต้น การตรวจร่างกายเพื่อค้นหาสาเหตุซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาวะคุกคามต่อร่างกายและชีวิตผู้ป่วย การประเมินสภาพทั่วไปและการบาดเจ็บของผู้ป่วย รวมทั้งการประเมินระดับความรู้สึกตัว การประเมิน การหายใจเมื่อปรากฏว่าผู้ป่วยมีอาการไม่ปกติ

“การส่งต่อผู้ป่วย” หมายความว่า การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยจากหน่วยบริการหนึ่งเพื่อไปรับ การรักษาต่อยังอีกหน่วยบริการหนึ่ง

“หน่วยบริการ” หมายความว่า หน่วยบริการหรือโรงพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

หมวด ๒

การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

ส่วนที่ ๑

การตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ให้กระทำการตรวจประเมินและการบำบัดโรคเบื้องต้น ดังนี้

- (๑) ใช้ตัวร้อน
- (๒) ใช้และมีผื่นหรือจุด
- (๓) ปวดท้อง
- (๔) ท้องผูก
- (๕) ท้องเดิน
- (๖) คลื่นไส้อาเจียน
- (๗) โรคขาดสารอาหาร
- (๘) อาหารเป็นพิษ
- (๙) โรคหวัด
- (๑๐) โรคผิวหนัง
- (๑๑) แผลในช่องปาก
- (๑๒) การชะล้างบาดแผล
- (๑๓) การให้น้ำเกลือผู้ป่วยอาเจียนจากการสูญเสียสมดุลของสารน้ำในร่างกาย
- (๑๔) ภาวะช็อกจากการสูญเสียสมดุลของสารน้ำในร่างกาย
- (๑๕) การทำคลอดปกติในภาวะฉุกเฉิน
- (๑๖) กระจกหัก
- (๑๗) ข้อเคล็ด
- (๑๘) ข้อเคลื่อน
- (๑๙) ไฟไหม้
- (๒๐) น้ำร้อนลวก
- (๒๑) การช่วยฟื้นคืนชีพ
- (๒๒) เย็บบาดแผลที่ไม่สาหัส และในตำแหน่งที่ไม่เป็นอันตราย

ข้อ ๕ เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ได้ตรวจประเมินอาการเจ็บป่วยของผู้ป่วยในเบื้องต้นแล้วพบว่า ผู้ป่วยมีอาการเจ็บป่วยรุนแรงเกินศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนในการบำบัดโรคเบื้องต้นหรือกรณีให้การบำบัดโรคเบื้องต้นในภาวะปกติแล้วพบว่า ผู้ป่วยมีอาการไม่ทุเลาหรือมีความรุนแรงจากการเจ็บป่วยมากขึ้นจนอาจทำให้ผู้ป่วยได้รับอันตรายต่อร่างกายและชีวิต ให้ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนทำการช่วยเหลือผู้ป่วยในเบื้องต้นก่อน แล้วให้ประสานเพื่อการส่งต่อไปยังหน่วยบริการอื่นที่มีศักยภาพสูงกว่า

ส่วนที่ ๒
การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

ข้อ ๖ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ให้กระทำการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๓
การวางแผนครอบครัว

ข้อ ๗ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ให้กระทำการวางแผนครอบครัว ดังนี้

- (๑) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว
- (๒) การให้ยาคุมกำเนิดและถุงยางอนามัย

ข้อ ๘ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ต้องประกอบวิชาชีพ โดยใช้กระบวนการตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน

ข้อ ๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้ยาหรือเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยา ให้ใช้ได้ตามคู่มือการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาที่สภาการสาธารณสุขชุมชนกำหนด

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน ต้องบันทึกรายงานเกี่ยวกับประวัติของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ อาการและการเจ็บป่วย โรค การบำบัดโรคเบื้องต้นหรือการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค หรือการวางแผนครอบครัว หรือการดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ตามความเป็นจริงและต้องเก็บบันทึกรายงานไว้เป็นหลักฐาน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ไพศาล บางชวด

นายกสภาการสาธารณสุขชุมชน